

Hoe schrijf je een diaconaal plan?

Overschat niet wat je in een jaar kunt bereiken, maar onderschat niet wat er in tien jaar kan gebeuren.

Het werk van de diaconie is mooi en veelomvattend. En er is altijd meer te doen dan je aankunt. Het opbouwen van de gemeente is te belangrijk om aan het toeval over te laten. Het vraagt om een planmatige en doelgerichte aanpak. Een diaconaal plan ondersteunt je daarbij. Het helpt je om na te denken over jullie diaconale opdracht en de manier waarop jullie het diaconale werk in en door jullie gemeente willen vormgeven.

Gelukkig werken we met een diaconaal plan. Dat helpt me als nieuwe diaken snel op weg. Het helpt ook om hoofd- en bijzaken van elkaar te scheiden. Weten wat we de komende tijd gaan doen, geeft focus en rust.

- › Niet alles kan en niet alles hoeft nu.
- › Waar dromen we van en waar verlangen we naar?
- › Waarom doen we dit?

Voordelen van een plan

Het maken van een diaconaal plan heeft een aantal pluspunten:

- › Een plan helpt om keuzes te maken en prioriteiten te stellen. Dat geeft rust. Niet alles kan en hoeft nu.
- › Een diaconaal plan helpt je om proactief te zijn. Het voorkomt dat je alleen reageert op incidenten en problemen.
- › Witte vlekken binnen het diaconale werk komen in beeld.
- › Het maken van een plan helpt je bestaande activiteiten in kaart te brengen en te beoordelen.
- › Het vergemakkelijkt het inwerken van nieuwe diakenen en bevordert zo de continuïteit van het diaconale werk.
- › Het geeft een tool in handen om de gemeente te informeren over en te betrekken bij het diaconale werk.

Hoe geven jullie richting aan het diaconale werk?

Hoe maak je een plan?

Als je aan de slag gaat met een diaconaal plan, betrek daar dan gelijk een aantal gemeenteleden bij via een werkgroepje. Bij het maken van een diaconaal plan zijn een aantal vragen behulpzaam.

Wat bedoelen wij met diaconaat?

Wat is onze visie en missie als diaconie? Begin met het stellen van een aantal vragen: wat bedoelen wij met diaconaat, wat is onze opdracht en die van de gemeente? Waarom bestaan we eigenlijk als gemeente? Wat zou de buurt missen als we er niet meer zouden zijn? **Waar dromen we van en waar verlangen we naar?** Hoe zouden we onze missie als diaconie en gemeente verwoorden? Denk hier samen over na en zet daarna op papier wat jullie het meest belangrijk vinden.

Wie zijn we en wat doen we al?

In deze stap kijk je naar je eigen gemeente. Wat is de samenstelling van onze gemeente en welke hulpbronnen heeft God ons gegeven? Inventariseer en evalueer ook bestaande activiteiten.

Zo krijg je inzicht in waar jullie als diaconie en als gemeente al mee bezig zijn. Maak die inventarisatie aan de hand van de volgende rubrieken:

- › Diaconaal werk in de eigen gemeente.
- › Diaconaat ten behoeve van de buurt en samenleving dichtbij.
- › Diaconaat wereldwijd.

Evalueer deze activiteiten vervolgens aan de hand van de volgende vragen:

- › Waarom doen we dit?
- › Is dit een diaconale taak? Waarom wel of niet?
- › Wat is het effect?
- › Hoe zijn gemeenteleden erbij betrokken?

Welke diaconale ontwikkelingen zien we?

Denk vervolgens na welke ontwikkelingen je ziet. Breng in kaart welke gevolgen deze hebben voor mensen in de gemeente en in de samenleving. Komt er een AZC in de buurt? Hebben we veel zzp-ers in de gemeente en zit de economie al een tijdje in een dal? Zijn er meer mogelijkheden om met andere diaconieën in onze plaats samen te werken? Wat zijn de gevolgen en welke doelgroepen zijn daarbij betrokken?

Wat ontbreekt er?**Welke witte vlekken zien we?**

Vervolgens ga je na aan welke diaconale aandachtsvelden te weinig aandacht wordt besteed. Zie je dingen waar jullie eigenlijk iets mee zouden moeten, maar waarvan je niet precies weet hoe je dat kunt aanpakken? Om witte vlekken in beeld te krijgen, ga je in gesprek met sleutelfiguren in de buurt, zoals een maatschappelijk werker, jeugdwerker, wijkagent, of andere personen die zich bezighouden met mensen in probleemsituaties. Een overzicht van sleutelfiguren en vragen vind je op kerkindebuurt.nl/buurtonderzoek.

Welke mogelijkheden heeft onze gemeente?

Diakenen betrekken zoveel mogelijk gemeenteleden bij diaconale activiteiten. Er zijn mensen die op grond van hun ervaring of een bepaalde deskundigheid, goed ingeschakeld zouden kunnen worden. Hoe gericht ze gevraagd worden, des te beter dit lukt. In deze stap ga je twee dingen na. Allereerst denk je na waarvoor je gemeenteleden concreet zou willen inschakelen. Daarbij betrek je ook eventuele nieuwe activiteiten die je zou willen ontplooiën. Daarnaast kijk je welke specifieke gaven in de gemeente aanwezig zijn en hoe je die zou kunnen inzetten voor de bloei van de buurt en van de gemeente.

Welke keuzes maken we en in welke volgorde?

Nu gaat het erom keuzes te maken, want niet alles kan tegelijk! Stel prioriteiten voor nu en de nabije toekomst. Daarbij kun je onderscheid maken in:

› Terugkerende zaken:

ondersteuningsaanvragen, publiciteit, opstellen van collecteroosters, begrotingen, e.d.

› Activiteiten op korte termijn: Welke activiteiten zijn al gepland? Welke nieuwe activiteit zouden we in het komende jaar willen opstarten. De witte vlekken kunnen daarvoor een indicatie zijn.

› Aandacht voor zaken op langere termijn: ook hier kies je welke bepaalde ontbrekende aspecten die jullie gemeente zou kunnen oppakken.

De keuzes die je maakt hebben ook financiële gevolgen. Beschrijf deze in het diaconale plan. Geef ook aan welke financiële keuzes je als diaconie hierin maakt. Als je meer betrokken wilt zijn bij de nood in de samenleving, stel dan duidelijke criteria op voor financiële ondersteuning. Maak duidelijk hoe je omgaat met je financiële buffer. Welke verdeling streven jullie na als het gaat om diaconaal werk in de eigen gemeente, diaconaat ten behoeve van de buurt en samenleving dichtbij en diaconaat wereldwijd?

Een stappenplan

Met het plan dat er nu ligt, kun je nog niet echt aan de slag. Het is verstandig om de gemaakte keuzes om te zetten in concrete en kleinere stappen en activiteiten. Zo geef je de gemaakte plannen handen en voeten. **Maak een draiboek met daarin de kleinere stappen en activiteiten**, welke middelen daarvoor nodig zijn en wie daarbij welke taken heeft.

Doe je dit niet, dan is het gevaar aanwezig, dat het diaconale plan onder in een la verdwijnt en dat er niets meer mee gebeurt. Laat het draaiboek regelmatig aan de orde komen in je diaconievergaderingen.

Deel je plan

Zorg er voor dat jullie visie en de gekozen speerpunten aansluiten bij de bredere visie en de plannen die de kerkenraad heeft voor de gemeente. Zoek die afstemming al tijdens het opstellen van het plan. Bespreek vervolgens het uiteindelijke plan met de kerkenraad, zodat de ouderlingen en predikanten op de hoogte zijn en de plannen ook ondersteunen.

Gebruik het plan daarnaast om op een gemeenteavond in gesprek te gaan met gemeenteleden. Neem het daarnaast mee in je gesprekken en contacten met gemeenteleden. Je kunt er regelmatig iets over schrijven in het kerkblad. Verwerk bijvoorbeeld bepaalde onderdelen van het diaconaal plan tot korte artikeltjes. Zo krijgt het diaconaat gemeentebreed op verschillende manieren aandacht.

[Hoe weet jullie gemeente wat jullie doen en waar jullie diaconaal gezien naar toe willen?](#)

- › Zie je dingen waar jullie eigenlijk iets mee zouden moeten?
- › De keuzes die je maakt hebben ook financiële gevolgen.
- › Maak een draaiboek met daarin de kleinere stappen en activiteiten.
- › Plan bewust evaluatiemomenten in.

Evalueer

Plan bewust evaluatiemomenten in. Hoe verloopt de uitvoering? Liggen we op schema? Hebben we bereikt wat we wilden bereiken? Zit iedereen op de juiste plek? Wat kan beter of anders en waarom? Heeft dit proces nieuw zicht gegeven op blinde vlekken? Door tijd te nemen voor evaluatie, kun je leren, bijstellen en ook iets ontdekken van de richting die God jullie wijst. Je kijkt niet alleen terug, maar ook alvast vooruit. Zo ben je alweer bij het begin van het stappenplan, op weg om een volgende droom te verwezenlijken!